

FIȘA DISCIPLINEI

Teoria educației

Anul universitar 2025-2026

1. Date despre program

1.1. Instituția de învățământ superior	Universitatea Babeș-Bolyai din Cluj Napoca
1.2. Facultatea	Facultatea de Psihologie și Științe ale educației
1.3. Departamentul	Științe ale educației
1.4. Domeniul de studii	Științe ale educației
1.5. Ciclu de studii	Licență
1.6. Programul de studii / Calificarea	Pedagogia învățământului primar și preșcolar
1.7. Forma de învățământ	Învățământ cu frecvență

2. Date despre disciplină

2.1. Denumirea disciplinei		Teoria educației				Codul disciplinei		PLR3201
2.2. Titularul activităților de curs					Prof. univ. dr. Cristian Stan			
2.3. Titularul activităților de seminar					Lect. univ. dr. Constantina Catalano			
2.4. Anul de studiu	I	2.5. Semestrul	2	2.6. Tipul de evaluare	E	2.7. Regimul disciplinei		DD

3. Timpul total estimat (ore pe semestru al activităților didactice)

3.1. Număr de ore pe săptămână	3	din care: 3.2. curs	2	3.3. seminar/ laborator/ proiect	1
3.4. Total ore din planul de învățământ	42	din care: 3.5. curs	28	3.6 seminar/laborator	14
Distribuția fondului de timp pentru studiul individual (SI) și activități de autoinstruire (AI)					Ore
3.5.1. Studiul după manual, suport de curs, bibliografie și notițe (AI)					30
3.5.2. Documentare suplimentară în bibliotecă, pe platformele electronice de specialitate și pe teren					10
3.5.3. Pregătire seminare/ laboratoare/ proiecte, teme, referate, portofolii și eseuri					14
3.5.4. Tutoriat (consiliere profesională)					2
3.5.5. Examinări					2
3.5.6. Alte activități					-
3.7. Total ore studiu individual (SI) și activități de autoinstruire (AI)				58	
3.8. Total ore pe semestru				100	
3.9. Numărul de credite				4	

4. Precondiții (acolo unde este cazul)

4.1. de curriculum	Parcursarea curriculumului disciplinei Fundamentele pedagogiei
4.2. de competențe	Prezentarea și analizarea unor studii de caz cu relevanță practică.

5. Condiții (acolo unde este cazul)

5.1. de desfășurare a cursului	-
5.2. de desfășurare a seminarului/ laboratorului	-

6.1. Competențele specifice acumulate¹

Competențe profesionale/esențiale	1. Managementul procesului instructiv-educativ și al activităților specifice acestuia în învățământul primar și preșcolar 1.4. Absolventul realizează managementul resurselor instruirii (valorice, umane, comunicaționale, curriculare, materiale), ținând cont de interinfluențarea lor reciprocă 1.5. Absolventul realizează demersuri de documentare, cyberdocumentare, selectare, prelucrare, adaptare și accesibilizare a conținuturilor curriculare, valorificând paradigmele educaționale actuale (centrarea pe educabil axarea pe competențe, abordarea curriculară, abordarea integrată, activizarea instruirii, diferențierea instruirii, paradigma educației virtuale ș.a.) 1.6. Absolventul aplică și adaptează strategiile didactice la particularitățile clasei de elevi/ grupei de preșcolari (particularități de vârstă și individuale, nivel general de pregătire, cunoștințe și competențe etc.) în vederea personalizării instruirii 2. Managementul clasei de elevi și al grupei de preșcolari 2.2. Absolventul sprijină preșcolarii și școlarii mici în procesul de învățare și mediază acest proces oferindu-le sprijin în interacțiunile cu obiectul cunoașterii, în dezvoltarea de competențe și în dobândirea independenței lor cognitive și educative 2.5. Absolventul utilizează strategii, metode, tehnici și instrumente de observare, monitorizare și evaluare a proceselor de învățare, a rezultatelor învățării și a progresului școlar al elevilor/ preșcolarilor în sens formativ, vederea optimizării proceselor educaționale
Competențe transversale	1. Comunicarea și cooperarea eficiente în contexte profesionale specifice domeniului științelor educației 1.1. Absolventul este capabil să se implice în procese de comunicare interpersonală în cadrul cărora se realizează schimburi interpersonale reciproce de mesaje, semnificații, decizii, judecăți de valoare, stări afective și influențări referitoare la procesele educaționale, cu ajutorul componentelor repertoriilor comunicaționale proprii 1.4. Absolventul este capabil să coopereze eficient în echipe de lucru profesionale, interdisciplinare, specifice desfășurării proiectelor și programelor din domeniul științelor educației, cu respectarea normelor de conduită proprii domeniului educației 2. Dezvoltarea în carieră și managementul carierei profesionale 2. 1. Absolventul este capabil să identifice multiplele interdependențe funcționale dintre (auto)planificarea carierei individuale, planificarea carierei organizaționale și (auto)dezvoltarea carierei, pentru asigurarea succesului individual și organizațional 2.2. Absolventul poate utiliza metode și tehnici eficiente de învățare pe tot parcursul vieții, în vederea formării și dezvoltării profesionale și personale continue 1.5. Absolventul poate să valorifice în contexte formale achizițiile dobândite de în contexte nonformale și informale, aplicând principiul învățării pe parcursul întregii vieți și principiul transferabilității 1.6. Absolventul poate să îndeplinească atribuțiile profesiei didactice cu responsabilitate, cu respectarea valorilor, principiilor și normelor specifice, precum și cu respectarea eticii și deontologiei profesionale 1.7. Absolventul este capabil să își autoevalueze și amelioreze continuu practicile profesionale și evoluția în carieră, pentru analiza critică a propriilor realizări, activități, performanțe, rezultate, competențe, comportamente, conduite, trăiri afective

7. Obiectivele disciplinei (reieșind din grila competențelor acumulate)

7.1 Obiectivul general al disciplinei	Cursul urmărește oferirea unei perspective integratoare asupra fenomenului educațional contemporan, a factorilor ce determină evoluția și restructurarea acestuia precum și referitor la influențele diverselor dimensiuni ale educației asupra dezvoltării personalității elevului
7.2 Obiectivele specifice	Evidențierea importanței dimensiunilor fenomenului educațional Identificarea principalelor dimensiuni ale educației și asimilarea principiilor și strategiilor specifice de realizare a acestora;

8. Conținuturi

8.1 Curs	Metode de predare	Observații
Factorii determinanți ai dezvoltării ontogenetice : ereditatea, mediul, educația	Expunerea Prelegerea interactivă Conversația euristică	

¹ Se poate opta pentru competențe sau pentru rezultatele învățării, respectiv pentru ambele. În cazul în care se alege o singură variantă, se va șterge tabelul aferent celeilalte opțiuni, iar opțiunea păstrată va fi numerotată cu 6.

• Relevanța educațională a teoriilor privind personalitatea • Ereditatea • Mediul • Educația	Explicația Reflecția individuală și colectivă	
Educația – concept și sensuri; pragmatica, ipostazele și finalitățile acțiunii educaționale • Abordare comparative a definițiilor educației • Ipostazele educației • Caracterul finalist al acțiunii educaționale	Conversația euristică, Reflecția individuală și colectivă, Explicația Problematizarea	
Educație și schimbare • Inovația în învățământ • Reforma sistemelor educaționale contemporane	Conversația euristică, Reflecția individuală și colectivă, Explicația Problematizarea	
Educația intelectuală • Delimitări teoretice • Specificul și funcțiile educației intelectuale • Strategii acționale în realizarea educației intelectuale • Stilul de învățare	Expunerea Conversația euristică Explicația	Valorificarea experienței de elev a studenților Valorificarea experienței didactice a studenților care lucrează în învățământ
Educația morală • Precizări conceptuale • Finalitățile educației morale • Stadialitatea dezvoltării morale • Factorii dezvoltării morale • Principiile educației morale • Metode de realizare a educației morale	Expunerea Conversația euristică Explicația	Valorificarea experienței de elev a studenților Valorificarea experienței didactice a studenților care lucrează în învățământ
Educația estetică • Educație și axiologie • Obiectivele educației estetice • Principiile educației estetice • Teorie și practică în educația estetică	Expunerea Conversația euristică Explicația	Valorificarea experienței de elev a studenților Valorificarea experienței didactice a studenților care lucrează în învățământ
Educația religioasă • Religie și morală • Finalitățile educației religioase • Conținutul educației religioase • Specificul și principiile realizării educației religioase	Expunerea Conversația euristică Explicația	Valorificarea experienței de elev a studenților Valorificarea experienței didactice a studenților care lucrează în învățământ
Educația interculturală • Multiculturalism și interculturalitate • Fundamentele educației interculturale • Prioritățile educației interculturale • Educația interculturală de tip școlar	Expunerea Conversația euristică Explicația	Valorificarea experienței de elev a studenților Valorificarea experienței didactice a studenților care lucrează în învățământ
Coordonate ale fenomenului educațional contemporan • Educație și postmodernism • Educație și cultură • Educație și libertate • Multiplicarea dimensiunilor educației • Permanentizarea acțiunii educaționale (educația adulților și autoeducația) • Accentuarea caracterului prospectiv al educației	Expunerea Conversația euristică Explicația	Valorificarea experienței de elev a studenților Valorificarea experienței didactice a studenților care lucrează în învățământ
Bibliografie		
• Albu, G., (1998) Introducere într-o pedagogie a libertății, Editura Polirom, Iași. • Antonesei, L., (1996), Paideia. Fundamentele culturale ale educației, Editura Polirom, Iași. • Benga, O., Miclea, M., (2001) Development and cognition, Editura Presa Universitară Clujeană, Cluj- Napoca. • Birch A., (2000) Psihologia dezvoltării, Editura Tehnică, București.. • Bîrzea, C., (1998) Arta și știința educației, Editura Didactică și Pedagogică R.A., București.		

- Călin, M., (1996) Teoria educației. Fundamentarea epistemologică și metodologică a acțiunii educative, Editura ALL, București.
- Călinescu, M., (1995) Cinci fețe ale modernității, Editura Univers, București.
- Cassirer, E., (1994) Eseuri despre om, Editura Humanitas, București.
- Chiș, V., (2001) Activitatea profesorului între curriculum și evaluare, Editura Presa Universitară Clujeană, Cluj-Napoca.
- Cowen, R., (1996) Last past the post: comparative education modernity and perhaps postmodernity, în Comparative Education, vol. 32, nr. 2, p. 151-171.
- Cristea, S., Pedagogie generală. Managementul educației, Editura Didactică și Pedagogică R.A., București.
- Cucos, C., (1995) Pedagogie și axiologie, Editura Didactică și Pedagogică R.A., București.
- Cucos, C., (1996) Pedagogie, Editura Polirom, Iași.
- Cucos, C., (1999) Educația religioasă. Repere teoretice și metodice, Editura Polirom, Iași.
- Dafinoiu, I., (1999) Personalitatea elevilor. Temperamentul și caracterul, în volumul Psihologie școlară, coord. Cosmovici A., Iacob, L., Editura Polirom, Iași.
- Dasen, P., Perregaux, C., Rey, M., (1999) Educația interculturală. Experiențe, Politici, Strategii, Editura Polirom, Iași.
- Dave, R.H., (1991) Fundamentele educației permanente, Editura Didactică și Pedagogică, București.
- Dewey, J., (1992) Fundamente pentru o știință a educației, Editura Didactică și Pedagogică, București.
- Garrido, J.L.G., (1995) Fundamente ale educației comparate, Editura Didactică și Pedagogică R.A., București.
- Iacob, L., (1999) Repere psihogenetice. Caracterizarea vârstelor școlare, în volumul Psihologie școlară, coord. Cosmovici A., Iacob, L., Editura Polirom, Iași.
- Ionescu, M., (2000) Demersuri creative în predare și învățare, Editura Presa Universitară Clujeană, Cluj-Napoca.
- Ionescu, M., Chiș, V., (2001), Pedagogie. Suporturi pentru formarea profesorilor, Editura Presa Universitară Clujeană, Cluj-Napoca.
- Salade, D., (1995) Educația și personalitatea, Editura Casa Cărții de Știință, Cluj-Napoca.
- Stan, C., (1996) Implications of postmodernism in education, în Revista Studia, Seria Psychologia- Paedagogia, nr. 1-2, p. 130-135.
- Stan, C., (2001) Teoria Educației,, Editura Presa Universitară Clujeană.
- Stan, C., Horvath, I., Culic, I., coord., (1999) Reflection on Differences. Focus on Romania, Editura LIMES Publishing House, Cluj-Napoca.
- Ursu-Oancea, G., (1998) Ereditatea și mediul în formarea personalității, Editura All Educational, București.
- Vattimo, G., (1995) Societatea transparentă, Editura Pontica, Constanța.

8.2 Seminar / laborator	Metode de predare	Observații
Educația ecologică	Reflecția colectivă Metoda dezbaterii	
Educația nutrițională	Reflecția colectivă	
Educația antreprenorială	Metoda dezbaterii	
Educația civică	Reflecția colectivă Metoda dezbaterii	
Educația pentru petrecerea timpului liber	Exercițiul Conversația	
Educația pentru democrație și mass-media	Exercițiul Conversația	

Bibliografie

- Lyotard, J.-F., (1993) Condiția postmodernă, Editura Babel, București.
- Miclea, M., (1999) Psihologie cognitivă, Editura Polirom, Iași.
- Monteil, J.-M., (1997) Educație și formare, Editura Polirom, Iași.
- Păun, E., (1999) Școala – abordare sociopedagogică, Editura Polirom, Iași.
- Planchard, E., (1992) Pedagogie școlară contemporană, Editura Didactică și Pedagogică R.A., București.
- Radkowski de, G.H., (2000) Antropologie generală, Editura Amarcord, Timișoara.

9. Coroborarea conținuturilor disciplinei cu așteptările reprezentanților comunității epistemice, asociațiilor profesionale și angajatori reprezentativi din domeniul aferent programului

- Disciplina asigură formarea și consolidarea competențelor didactice necesare dezvoltării armonioase a personalității elevilor.

10. Evaluare

Tip activitate	10.1 Criterii de evaluare	10.2 Metode de evaluare	10.3 Pondere din nota finală
10.4 Curs	Corectitudinea răspunsurilor	Examen	75%
	Capacitatea de a realiza analize reflexive și critic-constructive, inferențe și transferuri cognitive	<i>Semnarea absenței notei sau alte solicitări se vor face în maxim 48 de ore de la afișarea pe platformă!</i>	
10.5 Seminar/laborator	Capacitatea de realiza operaționalizări și (re)semnificări Capacitatea de a aplica achizițiile în diverse situații concrete Capacitatea de a realiza analize reflexive și critic-constructive, inferențe și transferuri cognitive Capacitatea de integrare a achizițiilor dobândite prin studiul acestei discipline cu achizițiile proprii unor discipline conexe	Evaluare continuă, prin probe de evaluare orală Referate Portofolii	25%
10.6 Standard minim de performanță			
• Cunoașterea conceptelor de bază specifice disciplinei și sesizarea interdependențelor dintre ele. • Integrarea de manieră sistemică a achizițiilor acestei discipline cu achiziții proprii altor discipline studiate anterior sau în paralel. • Operaționalizarea termenilor-cheie • Susținerea a cel puțin unui un referat.			

11. Etichete ODD (Obiective de Dezvoltare Durabilă / Sustainable Development Goals)²

 Eticheta generală pentru Dezvoltare durabilă								
								

Data completării:
Aprilie 2025

Semnătura titularului de curs
Prof. univ. dr. Cristian Stan

Semnătura titularului de seminar
Prof. univ. dr. Cristian Stan

Data avizării în departament:
Aprilie 2025

Semnătura directorului de departament

Prof. univ. dr. Ion Albulescu

² Păstrați doar etichetele care, în conformitate cu [Procedura de aplicare a etichetelor ODD în procesul academic](#), se potrivesc disciplinei și ștergeți-le pe celelalte, inclusiv eticheta generală pentru Dezvoltare durabilă - dacă nu se aplică. Dacă nicio etichetă nu descrie disciplina, ștergeți-le pe toate și scrieți "Nu se aplică".